

SELETUSKIRI

Vabariigi Valitsuse korralduse „Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2017. aasta korralduse nr 96 „Alaliste riigikaitseobjektide määramine“ muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse korraldus „Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2017. aasta korralduse nr 96 „Alaliste riigikaitseobjektide määramine“ muutmise“ (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse [riigikaitseaduse](#) (edaspidi *RiKS*) § 84 lõike 2 alusel. Eelnõuga kehtestab Vabariigi Valitsus Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2017. aasta korralduse nr 96 „Alaliste riigikaitseobjektide määramine“ **lisad 2, 3, 5 ja 6 uues sõnastuses**.

RiKS-i § 83 lõike 1 kohaselt võib riigikaitseobjektiks määrata maa-ala, ehitise või seadme (edaspidi ka *objekt*), mille ründamise, hõivamise, kahjustamise või hävitamisega kaasneb oht riigi julgeolekule või kõrgendatud oht avalikule korrale, ning kui ohu realiseerumine võib takistada riigi tavapärast toimimist, häirida riigi sõjalise kaitse korraldamist, sisejulgeoleku tagamist või elutähtsa teenuse toimepidevust või põhjustada rahvusliku kultuuripärandi hävimise.

1.2. Korralduse ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Siseministeeriumi nõunik Ago Iloste (ago.iloste@siseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusnõunik Marju Aibast (marju.aibast@siseministeerium.ee).

1.3. Märkused

Korraldus ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga, muu menetluses oleva eelnõuga Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu kohaselt muudetakse Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2017. aasta korraldust nr 96 „[Alaliste riigikaitseobjektide määramine](#)“ avaldamismärkega RT III, 27.03.2020, 5.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2017. aasta korraldust nr 96 „Alaliste riigikaitseobjektide määramine“, kuna täieneb riigikaitseobjektide loetelu.

Eelnõuga kehtestatakse uues sõnastuses järgmised korralduse lisad:

- 1) lisa 2 „Elutähtsa teenuse osutamisega seotud riigikaitseobjektid“;
- 2) lisa 3 „Avaliku korra tagamiseks olulised riigikaitseobjektid, sealhulgas objektid, mille kahjustamise või hävitamisega kaasneb inimeste elu ja tervise, rahvusliku kultuuripärandi ja ühiskonna turvatunde kahjustamise oht“;
- 3) lisa 5 „Julgeolekuasutuse kasutuses olevad riigikaitseobjektid, sealhulgas julgeolekuasutuse ehitised ehitusseadustiku tähenduses“;
- 4) lisa 6 „Sisejulgeoleku tagamisega seotud riigikaitseobjektid“.

Kõigi eelnimetatud korralduse lisade muutmise on tingitud vajadusest täiendada riigikaitseobjektide loetelusid, et tagada riigile oluliste objektide ajakohane määratlemine ning võimaldada nende füüsilise turvalisuse tagamiseks, vastavalt objekti kategooriale, Vabariigi

Valitsuse 23. septembri 2016. a määruses nr 106 „[Riigikaitseobjekti kaitse kord](#)“ (edaspidi *riigikaitseobjekti kaitse kord*) ette nähtud füüsilise kaitse meetmete rakendamine.

Korralduse lisades esitatud teave, mille avalikustamine ohustaks kaitsemeetmete rakendamist, nagu riigikaitseobjekti täpne paiknemine ja seosed teiste riigikaitseobjektidega (objektide koondloetelu kategooriate kaupa), on tunnistanud Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. aasta määruse nr 262 „[Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse kord](#)“ (edaspidi *RSVKK*) § 8 lõike 1¹ punkti 2 alusel riigisaladuseks.

3. Korralduse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole Euroopa Liidu õigusaktidega seotud.

4. Korralduse mõju

Eelnõu avaldab riigi julgeolekule positiivset mõju. Eelnõuga täiendatakse riigile oluliste objektide loetelu, millel tuleb objekti füüsilise turvalisuse tagamiseks, olenevalt objekti kategooriast, rakendada riigikaitseobjekti kaitse korras kehtestatud füüsilise kaitse meetmeid. Riigikaitseobjekti kaitse korras sätestatud kohustuste rakendamisega suureneb eelnõuga korralduse lisadesse 2, 3, 5 ja 6 arvatud objektide turvalisus. Lisaks paraneb eelnõu jõustumisega riigi valmisolek reageerida ohuolukordadele riigile oluliste objektide turvalisuse tagamisel. Eelnõukohaste muudatuste jõustumisega suureneb ühtsetel alustel kaitstavate riigikaitseobjektide ring ning sellest tulenevalt ka riigi julgeolek.

Ettevõtjatele kuuluvate objektide lisamine riigikaitseobjektide nimekirja suurendab nende toimepidevust ning tagab seeläbi nii avalikkusele kui riigiasutustele nende ülesannete täitmiseks vajalike kaupade ja teenuste kättesaadavuse.

5. Korralduse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Korralduse jõustumisega kaasnevad riigikaitseobjekti valdajatele riigikaitseobjekti kaitse korrast tulenevate kohustust täitmisega seotud kulud. Kulud kaasnevad nii dokumentide (riskianalüüsi ja turvaplaani) koostamise kui kohustuslike ehituslike, tehniliste ja töökorralduslike meetmete rakendamisega.

Valitsusasutuste kasutuses olevate objektide puhul tuleb kuludega arvestada eelarve planeerimisel. Kulud on objektipõhised, sõltudes objekti kategooriast ning sellest, milliseid meetmeid on objektile juba varasemalt rakendatud. Riigikaitseobjektiks määratud objekti riigikaitseobjekti kaitse korra nõuetega vastavusse viimiseks riigieelarvest lisavahendeid ette nähtud ei ole. Kulude katmiseks tuleb leida vahendid sisemiste ümberkorralduste arvelt.

Riigikaitseobjekti ehituslikke, tehnilisi ja töökorralduslikke meetmeid ohu ennetamiseks, tõkestamiseks ja selle realiseerumise tagajärgede leevendamiseks kirjeldatakse riigikaitseobjekti kaitse korra § 15 lõike 1 punkti 2 kohaselt riigikaitseobjekti turvaplaanis, mis kooskõlastatakse enne selle kinnitamist Kaitsepolitseiametiga. See tähendab, et alles turvaplaani koostamise järgselt nähtub, milliseid kulusid peab riigikaitseobjekti valdaja planeerima.

Riigikaitseobjekti kaitse korra alusel on Kaitsepolitseiameti ülesandeks hinnata riigikaitseobjektidel rakendatavate meetmete vastavust objekti kategooriale ning nõustada A-, B-, C- ja F-kategooria objekti valdajat riskianalüüsi ning turvaplaani rakendamisel. Korralduse jõustumisega suureneb Kaitsepolitseiameti töökoormus, millega kaasnevad täiendavad kulud.

6. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub selle teatavakstegemisel. Korraldus (välja arvatud riigisaladust sisaldavad lisad) avaldatakse Riigi Teatajas, arvestades Riigi Teataja seaduse § 3 lõike 1 punktis 5 ning § 4 lõike 1 punktides 2 ja 3 (avalik huvi) sätestatut.

7. Korralduse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning arvamuse andmiseks Kaitsepolitseiametile ja Riigikantseleile.